

Nap

Nem csökkent a napaktivitás **szep-temberben** sem, szabadszemes foltok egész hónapban láthatók. 8–16-a között kettő is, de volt úgy, hogy egyszerre négy mutatkozott. 8-áig a 0095-ös szabadszemes, 8–11-ig a 0103-as, 9–16-ig a 0105-ös, 11–18 között a 0114, 19–20-án a 0120-es, mely a CM-en éppen fejlődésnek indult és ezáltal lett szabadszemes. A 0132-es csak 25-én, a CM után.

08.31-én a nyugati negyedben látható a 0087, mely középen egy folt és körülötte kisebb foltok, pórusok gyűrtje. Ekkor már bomlófélben van.

A felszín csaknem üres, de keleten tíz foltcsoport kel folyamatosan, minden típus képviseltette magát. A pálmát a 0095-ös F típusú AA viszi el, kelésekor 810 MH a területe. 4-én CM-en +9°-on, nyugvásakor csak 110 MH. 1-jén nagy, elnyúlt vezetővel rendelkezik, 3 AC-vel, a középső folt szabályos, követő szabálytalan sok kis U-val. Sok a csoportközi pórus is. 3-án az összes PU szabálytalan, szakadozott. 4-én a CM-en, 218 ezer km hosszú, végei maximum 40 ezer km-esek, innen a vezető kisebbedik, a pórusok száma is csökken. Első visszatérése volt a 0061-esnek.

A sort a 0103-as AA zárja, mely 4-én kel +14°-on; C típusú. A pórusok szaporodnak (5-én 13 db), 6-án D, 7-én 34 U, 8-án csak a követőn van PU (28 U), 9-én CM-en. 10-ére hirtelen csaknem az egész AA egy hosszúkás, szabálytalan PU-ban van (590 MH). Lassan darabolódik és terjeszkedik. 12-én 130x50 ezer km-es területen fekszenek szét-szórt foltjai. 13-án 290 MH. 14-én nyugszik.

Szépén fejlett csoport lesz a 0096-os is, mely 08.31-én kelt G típusként, 2-án csak C, 3-án beindul 3 AC-jú kis méretű foltokkal, a vezető nagyobb és szinte elválik a többi részétől. 5/6-án van a CM-en -13°-on, hossza 123 ezer km. Visszatérő AA lehetett.

A hónap foltja 7-én kel, maga előtt tol egy kis pórus mezőt, mely később is beszórja a csoport környékét. Ez a NOAA 0105-ös F típusú AA -7°-on. A követő hasonló méretű foltja (50 ezer km) 8-án kel. 9-én 850 MH. A követő több umbrát tartalmazó hosszúkás folt, mely 11-én befűződik és hidak hasogatják folyton más-más alakúra a rengeteg umbra között. 13–14-én van a CM-en. 11-én 1590 MH, 9-én nagy flert pro-

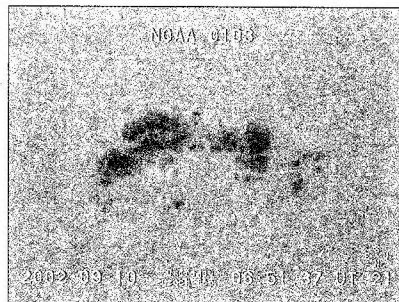
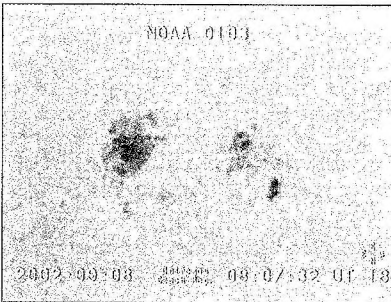
Észlelő	Észl.	Műszer
Bartha Lajos (Budapest)	20	5 L
Csiba Márton (Dunaújváros)	10	6
Csörgits Gábor (Budapest)	4	11,4 T
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	17	16 T
Kaposvári Zoltán (Szolnok)	3	6,3 L
Keszthelyi Sándor (Pécs)	15	Sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	19	Sz
Kovács Károly (Kunszentmárton)	2	17 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	20	13 L
Ravasz Bálint (Orosháza)	2	5 L
Szeiber Károly (Budapest)	3	9 L
Vida Tibor (Pécs)	23	6,3 L
Zseli József (Nagyvenyim)	12	10 L
Észlelések száma:	140	
Észlelt napok száma:	24	
Foltcsoport MDF:	8,8	
Fáklyamező MDF:	6,3	
Szabadszemes MDF:	1,5	
Rövidítések: AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.		

dukál, 13-án 1180 MH, 17-én 560 MH. 17-én a vezető kicsit hízik (56 ezer km-re) a követő csaknem elhal, 24 ezer km-es folt marad belőle néhány pórussal. 19-én nyugszanak. Harmadik visszatérése volt.

Dátum	AA	F	Dátum	AA	F	Dátum	AA	F
1.	10	7	11.	7	-	21.	-	-
2.	11	4	12.	7	7	22.	-	-
3.	11	4	13.	7	4	23.	-	-
4.	11	8	14.	7	7	24.	-	-
5.	9	5	15.	7	-	25.	-	-
6.	8	4	16.	8	7	26.	7	-
7.	11	5	17.	10	7	27.	8	8
8.	11	9	18.	12	-	28.	7	-
9.	11	10	19.	11	4	29.	6	6
10.	10	9	20.	-	-	30.	5	6

A nagy csoporttal párhuzamosan halad a 0107-es AA, mely összetett D típusú kis foltok láncja, 100 ezer km a CM-en 14-én. 15-re elhal a követő PU, 17-én I típusú, 19-én elhal vagy nyugszik.

14-én keletkezik a keleti peremnél egy kis C típusú AA. 15-én dupla hosszú D, 17-én sűrűsödik, 18-án a CM-en -2° -on a legfejlettebb, hossza 123 ezer km. Ez után ez is bomlik csak a két vége marad, 19-én C típusú, több adat nincs róla.

A NOAA 0103-as csoport gyors változása két nap alatt (Ondřejovi Observatórium)

16-án keletkezik a keleti negyedben a 0119-es AA, naponta egy osztállyal feljebb lép. 19-én ér a CM-re és a D osztályba, csaknem egybefüggő PU-val. Ekkor válik szabadszemessé, pedig csak 23x80 ezer km-es. Több adat nincs róla.

16-17-én sorban kel három I típusú AA (ezek és a 0119-es között változó területű B típusú AA-k láthatók). Az első a legnagyobb a 0117-es -8° -on 25 ezer km-rel. A másik kettő -11° -on és -15° -on kb. 15 km-esek. 21-22-én vannak a CM-en. Átvonulva a felszínen 27-28-án nyugszanak. Mögöttük keletkezik 28-án egy kis D -7° -on, mely 29-én nyugszik.

25-én kel a 0134-es AA, mely valószínűleg a 0095-ös visszatérője $+12^{\circ}$ -on. 26-án kis foltok rombusz alakban, majd egyre szaporodnak a pórusok és foltok. 30-án van CM-en a 41 umbrát és pórust tartalmazó folthalmaz (29-én 250 MH).

ISKUM JÓZSEF